

EXPLANATORY NOTES

by Moos van den Broek

The American choreographer Meg Stuart's oeuvre relies heavily on improvisation, experimentation and artistic interdisciplinarity. *Sketches/Notebook* (2013) is an intense event, at which various artistic disciplines meet and merge. The project came into being during a residency at HAU Hebbel am Ufer, and was the beginning of a new partnership for Meg Stuart and her company with this Berlin theatre.

Five performers, visual artists and a musician share the space, where their passions and skills intersect. The result of this collective creation is a vibrant world of light, music, objects and movement. A large and open terrain provides the blank pages for a series of sketches: we get to see actions reduced to their most essential characteristics. *Sketches/Notebook* seeks interaction with the audience and challenges the imagination in a playful way: embrace the darkness, swing your arms and change the direction of the wind.

Stuart's work is permeated by the visual arts. Sensuousness, hyperactivity and excess characterise her language of movement. Her methods are rooted in the Judson Church movement, a progressive New York art scene from the 1970s, which is manifested in the collective way she works with dancers and other artists. They are all-important in the process, in which creating by improvising is an important starting point, especially the former Judson Church member Steve Paxton's contact improvisation – a dance technique in which points of physical contact provide the starting point.

Stuart consciously chooses to work with strong personalities. Many of her former dancers became, or already were, choreographers themselves. Those personalities are also reflected in the cast of *Sketches/Notebook*, a strikingly light performance in Meg Stuart's oeuvre. The project not only shows the virility of the dancers Jorge Rodolfo De Hoyos (United States), Antonija Livingstone (Canada), Leyla Postalcioglu (Turkey), Maria F. Scaroni (Italy) and Julian Weber (Germany), but also engages in a dialogue with fashion designer Claudia Hill, scenographer Vladimir Miller, musician and composer Brendan Dougherty, and lighting and sound designer Mikko Hynninen. They all take part in the performance. Stuart is a choreographer who embraces the process.

Sketches/Notebook makes the case for the concept of collectivity. Performers, artists and audiences come together, and are all part of the performance. This spontaneously-created event exudes tremendous force.

ABOUT THE ARTIST

Meg Stuart grew up in New Orleans. As the daughter of two theatre directors, she regularly performed in her parents' and their friends' productions. She was enchanted by dance at a young age, and moved to New York in the early 1980s, where she did her dance studies at New York University. She studied release techniques and played an active part in the New York dance scene, which was very lively and innovative at the time.

At the invitation of the Klapstuk festival in Louvain, Belgium, she made *Disfigure Study* in 1991. This first full-length performance launched her artistic career in Europe, where she settled. In 1994 Stuart set up her own theatre company in Flanders, Damaged Goods, in which she collaborates with various artists. She created more than thirty performances with this company: solos, group choreographies, installations, and location and improvisation projects. Stuart lives and works in both Brussels and Berlin.

Stuart studies the body in *Disfigure Study*. The performance is inspired by the painter Francis Bacon's work and is Stuart's germinal work. For a long time, agitation, disintegration and dehumanisation were central themes in her work, which steadily developed in towards large theatres, partly thanks to being hosted as artist in residence by leading large theatre companies, such as Schauspielhaus Zürich (2000-2004), the Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz in Berlin (2005-2010), and the Münchner Kammerspiele (2010-2015). While dehumanisation could initially be discerned in the pure deconstruction of the body, in *Alibi* (2001), *Visitors Only* (2003), *Forgeries, Love and Other Matters* (2004) and *Replacement* (2006) characters were placed in a specific architectural environment. Its performers transformed into lost souls, zombies, cyborgs and crazed Barbie dolls. The question Stuart wanted to evoke was whether the zombies really was so different and abnormal.

Stuart's work became more melancholic as her productions took on a more modest character, like the duet *Maybe Forever* and the solo *BLESSED* from 2007. While destruction played a major role in Stuart's earlier choreographies, her oeuvre slowly transformed and changed its tone. Her work became more humane and social. The concept of family played a central role in *Do Animals Cry* (2009). Stuart marked her long career in 2014 with the 'autobiographical' solo *Hunter*, in which she took her personal memories as a starting point. Over the past twenty-five years Meg Stuart has developed into a choreographer who has continuously put the human inability to communicate in the limelight. *Sketches/Notebook* is an exception to this, and is a counterpoint in Stuart's oeuvre, because the production emphasises communication between people and shows the imaginative power that collaboration can produce.

Meg Stuart, in the publication about her work *Are we here yet?': 'Movement expresses desire, not so much physical desire, whether it is the erotic or materialistic desire to want, own, or appropriate something, but the desire to make contact, to make oneself known, to be seen.'*

Holland Festival presented her performance *Alibi* in 2002, an intense study of violence and extremism, which has also been called the first post-9/11 choreography. In 2004 she returned to the Holland Festival with *Forgeries, Love and Other Matters*, a trio with Benoît Lachambre and musician Hahn Rowe. Meg Stuart/Damaged Goods has an ongoing collaboration with Kaaitheater (Brussels) and HAU Hebbel am Ufer (Berlin).

Hoofdbegunstiger / Patron
FONDS 21

A
M
D
O

Rabobank

**HOLLAND
FESTIVAL 2016**

**SKETCHES/
NOTEBOOK**

MEG STUART/DAMAGED GOODS

INFO

MA 6.6, DI 7.6, WO 8.6
MON 6.6, TUE 7.6, WED 8.6

aanvang starting time
20:30 8.30 pm

locatie venue
Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond, Expozaal

duur running time
1 uur 50 minuten, geen pauze
1 hour 50 minutes, no interval

inleiding introduction
door by Moos van den Broek
19:45 7.45 pm

meet the artist
met with Meg Stuart & team
moderator Moos van den Broek
di 7.6 – na de voorstelling
Tue 7.6 – after the performance

CREDITS

en project door a project by
Meg Stuart

gecreëerd in samenwerking met created in collaboration with:

performance
Jorge Rodolfo De Hoyos, Antonija Livingstone, Leyla Postalcioglu, Maria F. Scaroni, Julian Weber

(live) muziek (live) music
Brendan Dougherty

toneelbeeld, projecties scenography, projections
Vladimir Miller

kostuums costume
Claudia Hill

licht light
Mikko Hynninen

assistentie creatie creation assistant
Ana Rocha

assistentie kostuums assistant costumes
Kahori Furukawa

projectonderzoek project research
Nicola Rebeschini

technische leiding technical director
Oliver Houttekiet

stagemanager
Gilles Roosen

podiumtechniek stage technique
Jitske Vandenbussche

geluidstechniek sound technique
Richard König

lichttechniek
Mikko Hynninen

tour manager tour manager
Annabel Heyse

productieleiding production manager
Eline Verzelen

productie production
Damaged Goods (Brussel)

coproductie co-production
HAU Hebbel am Ufer (Berlijn)

met bijzondere steun van with special support of
Hauptstadtkulturfonds (Berlijn)

dank aan thanks to
Michaël Borremans, Eric Andrew Green, Kroot Juurak, Laurie Young, Ada Studios (Berlijn), Uferstudios en Tanzfabrik – advancing performing arts project (Berlijn)
Meg Stuart & Damaged Goods worden gesteund door de are supported by Vlaamse overheid en de and the Vlaamse Gemeenschapscommissie.

wereldpremière world premiere
Berlijn, 25 januari 2013

TOELICHTING

door Moos van den Broek

Het oeuvre van Meg Stuart leunt sterk op improvisatie, experiment en artistieke interdisciplinariteit. *Sketches/Notebook* (2013), is een intense happening, waarin verscheidene kunst-disciplines elkaar ontmoeten en samensmelten. Het project kwam tot stand tijdens een residentie in HAU Hebbel am Ufer. Het luidde voor Meg Stuart een nieuwe samenwerking in tussen haar gezelschap en dit Berlijnse theater. Vijf performers, beeldende kunstenaars en een muzikant delen een speelruimte waarin hun passies en vaardigheden elkaar kruisen. Het resultaat van deze collectieve creatie is een vitale wereld van licht, muziek, objecten en beweging. Dit open terrein biedt de lege pagina's voor een serie van schetsen. We zien acties en bewegingen gereduceerd worden tot hun meest essentiële eigenschappen. *Sketches/Notebook* zoekt tegelijk de interactie op met het publiek en daagt op een speelse manier de verbeelding uit: omarm de duisternis, zwaai met de armen en verander de richting van de wind.

Stuarts werk is sterk doordrongen van de beeldende kunst. Zintuiglijkheid, hyperactiviteit en exces karakteriseren haar bewegingstaal. Haar methodes zijn geworteld in de Judson Church-beweging, een vooruitstrevende New Yorkse kunstenaarsscene uit de jaren zeventig. Dit is vooral zichtbaar in de collectieve manier waarop ze werkt met dansers en andere kunstenaars. Zij zijn allesbepalend in het proces. Creëren vanuit improvisatie is het uitgangspunt, met de nadruk op de 'contactimprovisatie', een dansvorm van voormalig Judson Church-lid Steve Paxton waarbij het gaat om de aanraking.

Stuart werkt bewust samen met sterke persoonlijkheden. Veel van haar voormalige dansers werden zelf choreograaf of waren dit al. Die persoonlijkheden vinden we ook terug in de cast van *Sketches/Notebook*, een opvallend lichte voorstelling in het oeuvre van Meg Stuart. Het project toont niet alleen de viriliteit van de dansers Jorge Rodolfo De Hoyos (Verenigde Staten), Antonija Livingstone (Canada), Leyla Postalcioglu (Turkije), Maria F. Scaroni (Italië) en Julian Weber (Duitsland), maar gaat tevens een dialoog aan met modeontwerpster Claudia Hill, scenograaf Vladimir Miller, muzikant en componist Brendan Dougherty en licht- en geluidsonwerper Mikko Hynninen. Ze nemen live op het podium deel aan de performance. Stuart is een choreograaf die het proces omarmt.

Sketches/Notebook is een pleidooi voor de collectiviteitsgedachte. Performers, makers en publiek zijn bijeen en allemaal onderdeel van de voorstelling. Er gaat een enorme kracht uit van deze spontane, live gecreëerde happening.

OVER DE ARTIEST

Meg Stuart groeide op in New Orleans. Als dochter van twee theaterregisseurs speelde ze regelmatig in het werk van haar ouders en hun vrienden. Al op jonge leeftijd raakte ze in de ban van de dans, om begin jaren tachtig te vertrekken naar New York en daar haar dansstudie te volgen aan de Universiteit van New York. Ze verdiepte zich in releasetechnieken en werd actief in de destijds zeer levendige en ook vernieuwende New Yorkse dansscene. Op uitnodiging van het festival Klapstuk in Leuven maakt ze in 1991 *Disfigure Study*. Deze eerste avondvullende voorstelling werd de aanzet voor haar artistieke carrière in Europa, waar ze zich ook vestigde. In 1994 richtte Stuart haar eigen gezelschap Damaged Goods op in Vlaanderen. Met dit gezelschap, waarin ze samenwerkt met uiteenlopende kunstenaars, creëerde ze een dertigtal voorstellingen: solo's, groepschoreografieën, installaties en locatie- en improvisatieprojecten. Stuart woont en werkt in zowel Brussel als Berlijn.

In *Disfigure Study* onderzoekt Stuart het lichaam. De voorstelling is geïnspireerd door het werk van de schilder Francis Bacon en vormt de kiem van Stuarts werk. Onrust, desintegratie en ontmenselijking staan centraal en blijven lang daarna haar belangrijkste thema's. Stuarts werk ontwikkelt zich gestaag richting grote zaal mede dankzij vooraanstaande grote gezelschappen waar ze *artist in residence* was, zoals Schauspielhaus Zürich (2000-2004), de Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz in Berlijn (2005-2010) en de Münchner Kammerspiele (2010-2015). Daar waar de ontmenselijking aanvankelijk in de zuivere deconstructie van het lichaam is

te ontwaren, dienen zich in *Alibi* (2001), *Visitors Only* (2003), *Forgeries, Love and Other Matters* (2004) en *Replacement* (2006) karakters aan die in een specifieke architectonische omgeving worden geplaatst. Haar performers transformeren in verloren zielen, zombies, cyborgs en dolgedraaide barbiepoppen. De vraag die Stuart wil oproepen is of die zombie wel zo afwijkend en abnormaal is.

Melancholie sluipt het werk in als de producties van Stuart een meer bescheiden karakter krijgen zoals het duet *Maybe Forever* en de solo *BLESSED* uit 2007. Langzaam verandert haar oeuvre en de toon ervan. Destructie gaat een kleinere rol spelen. Stuarts werk krijgt een menselijker en socialer gezicht. Zo zet ze het begrip familie centraal in *Do Animals Cry* (2009). In 2014 markeert Stuart haar lange loopbaan met de 'autobiografische' solo *Hunter*, waarin ze haar persoonlijke herinneringen als uitgangspunt neemt. De afgelopen vijftwintig jaar ontwikkelde Meg Stuart zich tot een choreograaf die continu het menselijke onvermogen tot communicatie over het voetlicht brengt. *Sketches/Notebook* is daarop een uitzondering. Het is een keerpunt in het oeuvre van Stuart, omdat de voorstelling juist de communicatie tussen mensen benadrukt en laat zien wat voor verbeeldingskracht die samenwerking kan opleveren.

Zelf zegt Stuart, in de publicatie over haar werk *Are we here yet?':* 'Beweging drukt verlangen uit, niet zozeer fysiek verlangen, of het erotisch of materialistisch verlangen om iets te willen hebben, bezitten, of toe-eigenen, maar het verlangen om contact te maken, zich kenbaar te maken, om gezien te worden.'

Het Holland Festival presenteerde in 2002 haar voorstelling *Alibi*, een heftige studie naar geweld en extremisme, die ook wel de eerste choreografie na 9/11 werd genoemd. In 2004 was ze te zien in *Forgeries, Love and Other Matters*, een trio met Benoît Lachambre en muzikant Hahn Rowe. Meg Stuart/Damaged Goods heeft een doorlopende samenwerking met Kaaitheater (Brussel) en HAU Hebbel am Ufer (Berlijn).

www.damagedgoods.be